

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЕКОНОМІЧНОГО КОНТРОЛЮ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Облікова політика підприємства

Освітньо-професійна програма Облік і оподаткування
спеціальність 071 Облік і оподаткування
галузь знань 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь Бакалавр

Розробник:

Левченко Зоя-

к.е.н., доцент, професор кафедри
бухгалтерського обліку та економічного
контролю

Гарант ОПП

Канцедал Наталія –

к.е.н., доцент, професор кафедри
бухгалтерського обліку та економічного
контролю

Полтава
2021 р.

Назва навчальної дисципліни	Організація бухгалтерського обліку обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Левченко Зоя , к.е.н., доцент Контакти: ауд. 461, навчальний корпус №4 e-mail: zoia.levchenko@pdaa.edu.ua тел.: 0664925045, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/levchenko-zoya-myhaylivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з обліку і оподаткування За відповідним рівнем, дисципліни, що передують вивченню Облікова політика підприємства –Бухгалтерський облік.

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Облікова політика підприємства» дозволяє оволодіти теоретичними та практичними навиками формування облікової політики підприємства, забезпечує вивчення основних методичних та методологічних прийомів, правил та основ ведення бухгалтерського обліку, вибору оптимальних та економічно обґрунтованих методик оцінки активів, капіталу, зобов'язань, господарських операцій, статей звітності, формування розпорядчого документа підприємства щодо його облікової політики.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: «Облікова політика підприємства» - оволодіння методикою формування облікової політики підприємства.

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення теоретичних основ формування облікової політики підприємств та набуття практичних навичок щодо застосування альтернативних способів і прийомів обліку окремих видів активів, зобов'язань, доходів, витрат і фінансових результатів, здійснення їх критичної оцінки та вибору найбільш оптимального залежно від поставлених цілей.

Компетентності:		Програмні результати навчання:
загальні:	фахові:	
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальненню у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Суть і значення облікової політики

Тема 2. Порядок формування облікової політики щодо основних засобів

Тема 3. Порядок формування облікової політики щодо нематеріальних активів та інших необоротних активів

Тема 4. Порядок формування облікової політики щодо запасів

Тема 5. Порядок формування облікової політики щодо біологічних активів

Тема 6. Порядок формування облікової політики щодо обліку доходів, витрат та фінансових результатів

Тема 7. Порядок формування облікової політики щодо обліку власного капіталу

Тема 8. Порядок формування облікової політики щодо обліку фінансових інвестицій, дебіторської заборгованості та зобов'язань

Тема 9. Зміст, структура і порядок складання положення про облікову політику підприємства

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 165 год

Кількість кредитів 5,5

Форма семестрового контролю екзамен

Структура курсу

Години (лек/практ/сам)	Тема	Результати навчання	Вид завдань	Оцінювання
2/4/12	Тема 1. Суть і значення облікової політики	Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві	<u>Практичне заняття:</u> виконання практ. завд. <u>Самостійна робота:</u> виконання завд. сам.роботи	5 2
2/6/10	Тема 2. Порядок формування облікової політики щодо основних засобів	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практ. завд. <u>Самостійна робота:</u> виконання завд. сам.роботи Контрольна робота	5 2 2
2/4/12	Тема 3. Порядок формування облікової політики щодо нематеріальних активів та інших необоротних активів	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практ. завд. <u>Самостійна робота:</u> виконання завд. сам.роботи Контрольна робота	5 2 2
2/6/10	Тема 4. Порядок формування облікової політики щодо запасів	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практ. завд. <u>Самостійна робота:</u> виконання завд. сам.роботи Контрольна робота	5 2 2
2/4/12	Тема 5. Порядок формування облікової політики	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській	<u>Практичне заняття:</u> виконання практ. завд. <u>Самостійна робота:</u>	5 2

	щодо біологічних активів	діяльності. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.	виконання завд. сам.роботи Контрольна робота	2
2/4/12	Тема 6. Порядок формування облікової політики щодо обліку доходів, витрат та фінансових результатів	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практ. завд. <u>Самостійна робота:</u> виконання завд. сам.роботи Контрольна робота	5 2 2
2/4/12	Тема 7. Порядок формування облікової політики щодо обліку власного капіталу	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практ. завд. <u>Самостійна робота:</u> виконання завд. сам.роботи	5 2
2/6/10	Тема 8. Порядок формування облікової політики щодо обліку фінансових інвестицій, дебіторської заборгованості та зобов'язань	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практ. завд. <u>Самостійна робота:</u> виконання завд. сам.роботи Контрольна робота	5 2 2
-/4/17	Тема 9. Зміст, структура і порядок складання положення про облікову політику підприємства	Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві	<u>Практичне заняття:</u> виконання практ. завд. <u>Самостійна робота:</u> виконання завд. сам.роботи	5 2

1. Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання вірогідної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2. Дедлайни та перескладання:

Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату.

3. Система оцінювання:

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.	28	28	17
Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.	28	28	17
Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.	36	36	21
Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.	8	8	5
Екзамен		20	12
Разом	100	100	60

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	

Література та джерела інформації

Основні

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. № 996-IV / Верховна Рада України.: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 27.08.2021).
2. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства. Наказ Мінфіну від 27 червня 2013 р. № 635. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13?lang> (дата звернення : 27.08.2020).
3. МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки». URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Податковий кодекс України [від 2 грудня 2010 р. №2755-VI]. URL: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo> (дата звернення: 27.08.2020).
5. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Наказ Мінфіну № 73 від 07.02.2013 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>. (дата звернення: 27.08.2020).
6. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку 1, 2, 6-34 // Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>. (дата звернення: 27.08.2020).
7. Методичні рекомендації щодо складання розпорядчого документа про облікову політику державного підприємства та акціонерного товариства Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 22 червня 2016 р. № 217 / Міністерство Фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0217730-16> (дата звернення: 27.08.2020).

Допоміжні

1. Журавель Г. П., Кравець В. Б., Хомин П. Я. Облікова політика підприємства в ринкових умовах. К. :

ВД «Професіонал», 2009. 320 с.

2. Бутинець Ф. Ф., Малюга Н. М. Бухгалтерський облік: облікова політика і план рахунків. Стандарти і кореспонденція рахунків, звітність. [Навч. пос.] / за ред. проф. Бутинця Ф. Ф. : 3-є вид., переробл. і доповн. Житомир : ПП «Рута», 2001. 512 с.

3 Кулик В.А., Левченко З.М. Облікова політика підприємства. [Навч. пос.]. К.: SBA-Print, 2019, 238 с.

4. Левченко З.М. Облікова політика підприємства. [Навч. пос.] . Полтава : РВВ ПДАА, 2011. 170 с.

5. Облікова політика підприємства. / під. Ред.. Жук В. М. К. : ТОВ «Юр-Агро-Веста», 2009. 328 с.

6. Бухгалтерський облік в Україні. [Навч. пос.] / за ред. Р. Л.Хом'яка. -3-є вид., доп. і перероб. Львів : «Інтелект – Захід», 2004. 912 с.

7. Кудря-Висоцька О. П. Організація обліку : навч. посібник. Київ : Алерта, 2007. 223 с.

8. Кужельний М. В. Організація обліку. підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

9 Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку. Наказ міністерства фінансів України від 24 травня 1995 р. № 88 / Верховна Рада України. URL: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/normativno-pravovi-akti-z-pitan-kpr/nakazi/61773.htm> (дата звернення: 27.08.2020).

Інформаційні ресурси

1 Левченко З.М. Формування облікової політики підприємства щодо обліку дебіторської заборгованості. // Інфраструктура ринку. – 2018. - № 20. – С. 274 – 277.: URL: [http : www.market-infr.od.ua/uk/20-2018/](http://www.market-infr.od.ua/uk/20-2018/).

2 Дугар Т.Е., Ермолаєва М.В., Левченко З.М., Романченко Ю.А. Отражение учетной политики предприятий Украины в годовой финансовой отчетности. *Проблеми учетно-аналитического обеспечения трансграничного сотрудничества в сфере агробизнеса Республики Беларусь и Украины* / за ред. С.Ю. Щербатюк, В.Я. Плаксиенко, Е.А. Пилипенко. Гродно: ГГАУ, 2020. С. 34 - 46. (0,7 д.а) URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/9330>

3 Правдюк Н. Л., Коваль Л. В., Коваль О. В. Облікова політика підприємств. Навчальний посібник. Видавництво «Центр учбової літератури» Київ – 2020 647 с <http://repository.vsau.org/getfile.php/24655.pdf>

4 Олійник С.О. Облікова політика: сутність, проблеми та особливості застосування на підприємствах. PARADIGM OF KNOWLEDGE № 3(23), 2017. С.1-12. <http://oaji.net/articles/2017/1739-1499797180.pdf>

5. Домбровська Н.Р. Облікова політика доходів, витрат та фінансових результатів підприємства. Глобальні а національні проблеми економіки. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського Випуск 9. 2016. С.771-775. <http://global-national.in.ua/archive/9-2016/158.pdf>

6. Юнацький М. О. Концептуальна основа формування облікової політики підприємства для цілей бухгалтерського обліку. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Випуск 6, частина 3 2016 С.159-163. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/11000/pdf>

7. Король Г.О., Ізвекова І.М., Ясногор О.О., Сутність поняття «облікова політика» та методичні підходи до його формування в умовах підприємства. Економіка і суспільство. Мукачівський державний університет. Випуск 8 / 2017. С.780-784 https://economyandsociety.in.ua/journals/8_ukr/129.pdf

8. Граковський Юрій. Облікова політика підприємства. Вісник. Офіційно про податки. 19 лютого 2016, №7 (865) <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/9425>

9. Тесак О. В. Облікова політика як інструмент організації бухгалтерського обліку. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Випуск 21, частина 2, 2018. С.97-100. http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/21_2_2018ua/22.pdf